

Õiguskantsler

Teie 3.06.2012 nr

Õiguskantsler 25.02.2013 nr 7-4/120940/1300901

Lõppvastus

Taotluste ja teabenõuete käitlemine, toiduainete hoiustamine

Pöördusite õiguskantsleri poole 05.06.2012 laekunud avalduse ja 18.06.2012 laekunud avalduse lisaga. Avalduses tõstatasite küsimuse Viru Vangla tegevusest vangla kauplusest soetatud toiduainete hoiustamise tagamisel külmikutes ning Viru Vangla ja Justiitsministeeriumi tegevusest Teie pöördumiste lahendamisel.

05.07.2012 vahevastuses nr 7-4/120940/1203255 selgitati Teile, et Teie kujutus vangla kohustusest paigaldada vangla eluosakondadesse külmikappe ei vasta kehtivale õigusele ja et Viru Vangla ei rikkunud Teie õigusi, kui ei taganud Teile Teie soovitud ulatuses külmiku kasutamise võimalust. Samuti sisaldus vahevastuses lubadus kujundada Teie vastavate pöördumiste käitlemise osas seisukoht edaspidi.

24.01.2013 jõudis Õiguskantsleri Kantseleisse Teie järjekordne pöördumine külmikute teemal. Käesolev kiri on vastuseks kõigile kolmele pöördumisele.

Märgin, et olen Teie edastatud materjale analüüsides lõppjäreldusele jõudnud ning leian, et:

- kui vastavad tõele Teie väited, et Teie 27.04.2012 teabenõudele vastati alles 11.05.2012 ja Teid teabenõude täitmise tähtaja pikendamisest ei teavitatud, on tegemist kehtiva õiguse rikkumisega Viru Vangla poolt;
- Teie õigusi ei ole rikutud, kui Teie 23.04.2012 pöördumist käsitleti taotlusena ja seda ka vastavalt käideldi, samuti ei riku Teie õigusi Justiitsministeeriumi 07.06.2012 vastus nr 11-7/2977 osas, mis puudutab Teie 23.04.2012 esitatud pöördumist.

I Teie avaldus ja selle lisad

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

1. Väitsite õiguskantslerile, et esitasite 23.04.2012 vangla vahendusel Justiitsministeeriumile pöördumise, mida pidasite ise vaideks. Samuti esitasite 27.04.2012 teabenõude, et saada koopiat 23.04.2012 vaidest. Koopia saite enda sõnul 11.05.2012, ent alles pärast 10.05.2012 selleks vaide esitamist. Tegite 03.05.2012 ja 20.05.2012 taotlused Justiitsministeeriumile, et see kohustaks vanglat edastama Teie 23.04.2012 pöördumist. Samuti esitasite 03.05.2012 ja 20.05.2012 Justiitsministeeriumile teabenõuded oma pöördumistest koopiate saamiseks.

2. 15.05.2012 saite ministeeriumist vastuse nr 11-7/2977, millega rahuldati Teie teabenõue osaliselt ja selgitati, et üks väidetavalt 03.05.2012 esitatud taotlus ei olnud ministeeriumini jõudnud, mistõttu sellest koopiat edastada ei olnud võimalik. 20.05.2012 teabenõudele vastuseks edastati Teile soovitud koopia 20.05.2012 pöördumistest ning eelnevalt saatmata jäänud koopia 03.05.2012 pöördumisest.

3. Vangla vastas Teile 23.04.2012 pöördumisele 23.05.2012 (jõudis Teieni 24.05.2012). Teile 03.05.2012 ja 20.05.2012 pöördumistele on vastatud Justiitsministeeriumi 07.06.2012 kirjaga nr 11-7/2977.

4. 24.01.2013 edastasite õiguskantslerile uue pöördumise, milles avate oma kujutluse omandiõigusest, riigivõimu ülesannetest seoses kinni peetavate isikute soetatud toiduainete säilitamisega jne. Leiate, et riigil lasub kohustus tagada, et isik saaks omandiõigust realiseerida ja see kohaldub ka siis, kui isik ostab talle meelepärases koguses toiduaineid ning vangla peab tagama nende säilitamise võimaluse. Olete pöördumise punktis 2 toonud mõnevõrra segasevõitu ja vastukäivaid väiteid, mille kohaselt on Viru Vangla kaupluse hinnakiri direktori üldkorraldus, ehkki see ei ole Teile sõnul üldsegi direktori antud haldusakt.

5. Olete seisukohal, et vangla direktori käskkirjaga kinnitatud Viru Vangla kodukorras toodud normid, mis käsitlevad vanglatoidust loobumist, panevad vanglale kohustuse toidust loobumise korral luua tingimused kinni peetava isiku enda soetatud toiduainete hoiustamiseks. Märkite, et Te ei söö kõiki toiduaineid ja seetõttu on vajalik ajuti toituda Teile meelepärastest ja vangla kauplusest soetatud toiduainetest.

6. Väidate (nendite seejuures ise, et faktilisi andmeid Teil pole), et vanglad ei toitlusta kinni peetavaid isikuid küllaldaselt määral. Väidate, et on kinni peetavaid isikuid, keda on toitlustatud rühma R3 toidunormide kohaselt (ruumis istuvad, vähe liiguvad kinni peetavad isikud), ent tegelik toiduenergia vajadus on suurem. Olete lisanud ka vastavate isikute selgitused. Nendite, et vangla peab tagama kinni peetavale isikule tervise säilitamiseks vajaliku toidu hoiustamise võimaluse.

II Õiguskantsleri seisukoht

7. Ma ei ole nõus Teile käsitlesega, et Teile 23.04.2012 esitatud pöördumine oli asjaolusid arvestades igal juhul käsitletav vaidena ja vangla ei võinud seda käsitleda ega käidelda taotlusena haldusmenetluses. Seda hoolimata sellest, mida Teile ise oma pöördumise pealkirjaks olete pannud või millisena soovisite seda näha. Minu hinnangul tuleb isikute pöördumisi lahendada nende sisu silmas pidades ning hinnates, mida isik on tegelikult ja objektiivselt soovinud saada. Pealkiri on seejuures teisejärgulise tähendusega, samuti isiku arvamus pöördumise olemusest. Antud juhul võis vangla minu hinnangul põhjendatult käsitleda 23.04.2012 pöördumist taotlusena ja sellega ka vastavalt toimetada.

8. Mõõnan, et kehtiv õigus ei pruugi võimaldada alati ühest vahetegu haldusmenetluse alustamiseks esitatud taotluse ja vaide vahel, milles on taotletud nt toimingu sooritamist. Leian, et keskse tähtsusega on kahtluse korral hinnata, kas kohustus haldustegevuseks (haldusakti andmiseks, toimingu tegemiseks), mida isik soovib, tuleneb vahetult ja selgelt seadusest ja kas haldusorgan on väljendanud küllaldaselt selgelt oma soovimatust vastavat haldustegevust viljelda. Üldjuhul peaks isik pöörduma oma sooviga mingi haldustegevuse läbiviimiseks esmalt haldusorgani poole (taotlus). Ilma eelneva taotluseta vaide esitamine (ja selle käsitlemine vaidena) oleks peaaesjalikult põhjendatud siis, kui haldusorgan oleks pidanud sellise haldustegevuse kehtiva õiguse alusel niigi läbi viima ja see on ilmne või siis on haldusorgan varasemalt selgelt ja ühemõtteliselt (soovitavalt kirjalikult taasesitatavas vormis) väljendanud oma soovimatust isiku taotlust rahuldada.

9. Näiteks võiks isiku taolise pöördumise vaidena käsitlemine kõne alla tulla, kui isik soovib selgelt seadusest tuleneva kohustuse täitmist (nt soovib, et vangla võimaldaks talle lühiajalist kokkusaamist vähemalt üks kord kuus vastavalt vangistusseaduse § 24 lõikele 1). Siiski on ka sel juhul põhjendatud esitada esmalt vastav taotlus ja seejärel võimaliku keelduva vastuse osas vaie. Olukorras, kus isik pöördub vangla poole sooviga mingi toimingu sooritamiseks, milleks kehtivas õiguses selget ja vahetut kohustust ei nähtu, ei saa pidada valeks vangla valikut käsitleda sellist pöördumist taotlusena haldusmenetluses. Vangla peab sellisel juhul saama kujundada oma seisukoha (kas isiku soovi toetava või eitava) ja seda on võimalik ja mõttekas teha ennekoike isiku vastava taotluse põhjal.

10. Antud juhul seisnes Teie soov külmkappide mahu suurendamises vangla eluosakonnas. Nagu 05.07.2012 vahevastuses tõdetud, rajanes Teie käsitus ses küsimuses mitte kehtival õigusel vaid ennekoike Teie enda kujutlusel asjade võimalikust käigust. Teie avaldusest ega selle lisadest ei nähtu, et Te oleks varasemalt ametlikult pöördunud vangla poole sooviga, et külmkappide ruumipuuduse küsimus lahenduse saaks.

11. Sellises olukorras ei saa ma pidada õigusvastaseks vangla otsust käsitleda Teie 23.04.2012 pöördumist taotlusena haldusmenetluse alustamiseks haldusmenetluse seaduse (edaspidi ka HMS) § 14 mõttes. Taotlus puudutas konkreetse vangla konkreetse eluosakonna külmkappide ruumipuudust, seega oli sellist taotlust ilmselt kõige pädevam lahendada Viru Vangla. Seega võis vangla taotluse ise läbi vaadata ning puudus põhjus, miks pidanuks selline taotlus edastatama Justiitsministeeriumisse.

12. Haldusmenetluse seadus ei sätesta otsesõnu, millise tähtaja jooksul peaks seesuguse taotluse läbi vaatama. Teile vastati 30 päeva jooksul, mida tuleb antud juhul asjaolusid arvestades pidada õigeks ja mõistlikuks. Kuna tegemist polnud vaidega, puudus vanglal kohustus ka seda Justiitsministeeriumisse edastada.

13. Juhul, kui Viru Vangla tõepoolest edastas Teie 27.04.2012 teabenõudele vastuse alles 11.05.2012 ning Teid ei teavitatud avaliku teabe seaduse §-s 19 sätestatud korras teabenõude täitmise tähtaja pikendamisest, on tegemist kehtiva õiguse rikkumisega. Nimelt sätestab avaliku teabe seaduse § 18 lõige 1, et teabenõue täidetakse viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Teie juhtumil tulnuks teabenõue täita hiljemalt 04.05.2012.

14. Arvestades, et soovitud info Teieni siiski jõudis, samuti asjaolu, et soovitud teabe saamise viivitus oli üsna väike ning ei toonud Teile kaasa mingeid tõsiseltvõetavaid probleeme (soovitava teabe sisu oli Teile hästi teada, samuti ei olnud seetõttu teadaolevalt takistatud mingid muud

õiguskaitsemenetlused), piirdun ses osas Teie õiguste rikkumise võimaliku möönmisega ja edastan koopia käesolevast kirjast teadmiseks ka Viru Vanglale.

15. Teie 03.05.2012 teabenõude täitmise osas nendin, et ministeerium on Teile avaliku teabe seaduse § 18 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul vastanud (teabenõue jõudis ministeeriumi 08.05.2012) ning edastanud enamiku soovitud infost ning lisanud ka selgitusi. Üht Teie soovitud dokumenti mulle teadmata põhjustel kohe ei edastatud, ent seda tehti 28.05.2012. Kuna info jõudis siiski suhteliselt vähese viivitusega Teieni ja pole põhjust arvata, et viivitus teabe saamisel kujutanuks endast Teie õiguste jõulist riivet (isegi kui teave oli olemas ent seda mingil põhjusel ei edastatud), siis ei pidanud ma vajalikuks ses osas täiendavat infot koguda ja Teie õiguste rikkumist möönda.

16. Olete avaldanud rahulolematust ka Justiitsministeeriumi 07.06.2012 vastusega Teie pöördumistele. Märgin, et Teie 03.05.2012 pöördumine jõudis ministeeriumi 08.05.2012 ja seega vastati pöördumisele 30 päeva jooksul. Mis puudutab vastuse pealkirja ja sisu, siis nendin, et erinevalt Teist ma ei ületähtsustaks ei Teie enda pöördumiste ega ka neile esitatud vastuste pealkirju. Nagu eelnevalt nenditud, ei ole ühe või teise pöördumise käitlemisel määrav mitte sellele antud pealkiri, vaid dokumendi tegelik sisu. Seega ei teeks ma numbrit sellest, millena on ministeerium Teile edastatud vastuse pealkirjastanud, vaid hindan pigem asja sisu.

17. Eeldades, et Teid huvitab ennekõike külmkappide teemat puudutav 07.06.2012 vastuse osa, siis tõden ilma ministeeriumi seisukohta kordamata, et kuna vangla käsitles Teie 23.04.2012 pöördumist põhjendatult taotlusena ja seda ka vastavalt käitles, on ministeeriumi vastuses toodud kujutlus asjade käigust õige ja põhjendatud ning sellega tuleb nõustuda.

18. Ma ei hakka ümber lükkama kõikvõimalikke Teie seoseahelaid, mis puudutavad erinevate vanglateenistuse ametnike pädevust ja piirdun tõdemusega, et vastavalt vangistusseaduse kuni 01.01.2013 kehtinud redaktsiooni § 1¹ lõikes 4¹ sätestatule vaatas Justiitsministeerium läbi vangla direktori haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid ja vangla direktor muid vanglateenistuja haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid. Hoolimata sellest, milline kujutlus Teil on vanglas valitsevatest alluvussuhetest ja vangla struktuurist, tuli ja tuleb vaidealluvuse osas juhinduda oma õiguste kaitsmisel siiski kehtivas õiguses toodud regulatsioonist. Seega kui keelduva vastuse Teie taotlusele andis mitte vangla direktor vaid mõni muu vanglas töötav vanglateenistuse ametnik, siis tulnuks vaie selle keeldumise osas tõepoolest esitada vangla direktorile.

19. Kõige eelneva kokkuvõttes nendin, et kui Viru Vangla tõepoolest vastas Teie 23.04.2012 teabenõudele alles 11.05.2012, on ilmselt tegemist kehtiva õiguse rikkumisega. Samas ei ole Teie õigusi rikutud, kui Teie 23.04.2012 pöördumist käsitleti taotlusena ja sellisena ka käideldi (mh ei edastatud vastavalt vaidemenetluse reeglitele 7 päeva jooksul Justiitsministeeriumisse). Samuti ei ole Teie õigusi rikutud Justiitsministeeriumi 07.06.2012 vastuskirjas tooduga.

20. [---], Teie 24.01.2013 laekunud avalduses esitatud mitmete arutluskäikude osas vastan järgmist.

21. Hoolimata Teie 24.01.2013 laekunud avalduses toodud seoseahelatest, jään 05.07.2012 vahevastuses nr 7-4/120940/1203255 toodud seisukoha juurde ning Teie uues pöördumises toodud väited ei anna põhjust seda muuta ega olulises osas täiendada. Kuna Teie käsitus on sedavõrd erandlik ja ebatavaline, on mul mitmeid Teie väiteid ka raske kommenteerida või ümber lükata. Kuna Teie pöördumisest jääb sageli arusaamatuks, mil moel olete toodud faktidest või normidest

ühe või teise järelduseni jõudnud, saan alljärgnevalt tuua vaid üksikuid omapoolseid selgitusi Teie väidete osas.

22. Esmalt nendin, et Teie 24.01.2013 laekunud pöördumine paistab näitavat, et Teie kujutluses eksisteeriv arusaam põhiõigustest ja –kohustustest rajaneb ennekõike Teie tõdemusel, et on olemas vaid Teie põhiõigused, millele vastavad vaid teiste isikute (sh riigivõimu) kohustused. Näite täielikult eitavat, et isikul endal võiks lasuda oma tegevuse tagajärjena kohustusi või vastutust. Tõden, et selline arvamus on sügavalt väär.

23. Mis puudutab Teie väiteid omandiõiguse ulatuse ja kinni peetava isiku poolt soetatavate toiduainete osas, siis pean tunnistama, et Teie käsitus omandist on võrdlemisi omakasupüüdlik. Näib, et te ei ole aru saanud, et omand ei ole mitte pelk õigus vaid isikule ka kohustus. Omandi soetamine ei tähenda, et isik saab sellega seotud vastutuse tingimusteta kellelegi kolmandale isikule delegeerida ja nautida vaid omandiõigusega kaasnevaid positiivseid aspekte. Soetades tegelikke hoiustamisvõimalusi arvestamata vangla kauplusest kergekäeliselt suurel hulgal kiirestiriknevaid toiduaineid, ei saa seda teinud kinni peetav isik riigile ette heita, et see pole teda abistanud toiduainete säilitamisel, vaid peaks kriitiliselt analüüsima enda võimet olukorda ja soetatava omandi säilitamisvõimalusi hinnata. Riigivõimul ei lasu universaalset kohustust hoolitseda isiku omandi säilimise eest, kui isik ei ole omandit soetades või pidades suutnud oma olukorda ja ümbritsevat keskkonda adekvaatselt hinnata ja seetõttu omand kahjustub.

24. Kordan taas, et riigi kohustus on tagada nõuetekohane toitlustamine ning vangla kauplusest soetatavad toiduained (eriti hoiustamistingimusi arvestades ebaadekvaatsetes kogustes) ei ole isikule inimväärse elu säilitamiseks hädavajalikud.

25. Kui kinni peetavale isikule tagatakse riigi poolt toitlustamine ja isik sellest loobub, siis ei tulene sellest riigile kohustust tagada isikule meelepärase toiduainete soetamine ja hoiustamine. Vanglatoidust loobumine on vaba valik, mis toob isikule kaasa ka vastutuse omal käel ja seaduse lubatud raames toiduaineid hankida, hoiustada ja ennast toita. Vanglale ei teki sellest küll mingit kohustust luua võimalusi kümnete kilode viisi (Te olete varasemas avalduses väitnud, et vangla peaks tagama võimaluse hoiustada külmikus kuni 13 kg toiduaineid) kergestiriknevate toiduainete ladustamiseks.

26. Ma ei saa täiel määral aru Teie väidetest, et kaupluse hinnakiri on ühtaegu vangla direktori haldusakt ning teisalt eraõigusliku isiku kehtestatud dokument. Tõden ses küsimuses, et Riigikohtu viimase aja praktika kohaselt on vangla kaupluses ostude sooritamisel tekkivad suhted üldjuhul eraõiguslikku laadi. Vangla avalik-õiguslikku kohustust tagada kinni peetavale võimalus teha sisseoste tuleb eristada müügilepingust tulenevatest poolte õigustest ja kohustustest, mis alluvad eraõiguse regulatsioonile. Müügilepinguga ei reguleerita avalik-õiguslikke, vaid eraõiguslikke suhteid. Müügilepingust tulenev müüja kohustus anda ostjale üle müüdav asi ja teha võimalikuks omandi üleminek ning ostja kohustus tasuda müüjale asja hind ja võtta asi vastu on eraõigussuhtest tulenevad kohustused. Kui kaupa müüb vanglas eraisik, on vanglal võimalik reguleerida sisseostetavale kaubale juurdehindluse tegemise küsimus eraisikuga sõlmitud lepingus. VangS § 48 lõige 1 ei reguleeri müüja ja ostja suhteid ega näe ette tagajärge selle jaoks, kui müüja müüb ostjale kaupa ebaproportsionaalselt kõrge või suurema kui 20% juurdehindlusega. Samuti ei ole VangS § 48 lõike 1 eesmärgiks ostja ja müüja vahelise tehingu ärahoidmine.¹

---

¹ Vt RKEKo 31.01.2013, nr 3-3-1-48-12, p 10-12.

27. Seega kui vanglas peab kauplust eraõiguslik isik, kehtestab hinnakirja eelduslikult ikkagi nimetatud isik ja sellelt pinnalt tõusetunud vaidlus on loomult eraõiguslik. Õiguskantsler ei saa kontrollida eraõiguslike isikute poolt eraõiguslikes suhetes tehtut. Kui vangla direktor tõepoolest on neid küsimusi mõne oma haldusaktiga reguleerinud või oleks pidanud reguleerima, siis peaksite ses osas enne kasutama muid ja tõhusamaid õiguskaitsevahendeid (ennekõike vaidemenetlust).

28. On kahju, et Teil on toidueelistused, mis ei saa igal konkreetsel päeval täiel määral vangla pakutava toiduga rahuldatud, ent vanglal ei lasu seadusest tulenevat kohustust toita kinni peetavat isikut nii, nagu see on harjunud või soovib toituda. Vangla peab tagama toitlustamise, mis on vastavuses elanikkonna üldiste toitumistavade ja tagab elutegevuseks vajaliku toidutarbe. Võimaluseks toituda täpselt oma soovide kohaselt loob eeldused vaid õiguskuulekas elu ning seeläbi vanglakaristuste vältimine.

29. Mõistagi peab vangla arvestama tervises seisundist tulenevatest erivajadustest lähtuva eritoitlustamisega (nt diabeetikud, teatud toiduainete talumatusega isikud), ent ka sel juhul ei pea vangla toitlustamine olema selline, nagu isikud soovivad ja tingimata vabaduses on harjunud. Toit peab tagama elutegevuseks vajaliku toidutarbe ja arvestama isiku tervises seisundit, ent mitte olema koostatud tingimata isikule meelepärastest toiduainetest. See, et vangla ei paku toite, mis vastavad muus osas nõuetele (kalorsus, toitainete sisaldus jms), ent ei maitse kinni peetavale isikule, ei tekita vanglale kohustust luua võimalusi külmikutes suurel hulgal toiduainete ladustamiseks. Kui vangla ei taga õigusaktidele vastavat toitlustamist, ei ole tagajärjeks mitte vangla kohustus külmikuid soetada, vaid vangla peab kas omal käel või vastavate kaebuste põhjal toitlustamise nõuetele vastavaks viima.

30. Jätan tähelepanuta Teie väited vangla toitlustamise osas, milles viitate kolmandate isikute õiguste väidetavale rikkumisele. Õiguskantsleri seadus võimaldab menetleda isiku kaebusi vaid tema enda õiguste rikkumise osas ja välistab nn populaarkaebuse menetlemise (õiguskantsleri seaduse § 19 lõige 1). Teie avaldusest ja muust teabest tulenevalt ei nähtu aga, et Teie õigusi oleks toitlustamisel toidu kalorsuse osas rikutud. Olete õiguskantslerile 14.08.2012 laekunud avalduses väitnud, et Teie tervis on kehv, Teil on raske liikuda, olete terviseprobleemide tõttu loobunud koolis käimisest, Teil on raske isegi igapäevast jalutuskäiku teha.

31. Sotsiaalministri 31.12.2002 määruse nr 150 „Toidunormid kinnipidamisasutustes“ lisa 1 kohaselt kuuluvad R4 toiduenergia vajadusega isikute gruppi kuni 50-a väga rasket tööd tegevad naised; 15–21-a noored mehed, 21–30-a ruumis töötavad, väheliikuvad mehed; 21–65-a keskmise raskusega tööd tegevad mehed; üle 65-a väga rasket tööd tegevad mehed. Teie olete 46 aastane ja minu andmetel mittetöötav meessoost kinnipeetav. Eeltoodud andmete valguses on küsitav, kas vangla peaks Teid toitlustama R4 grupi toiduenergiavajaduse kohaselt. Pigem on vastus ses osas eitav. Seega ei saa ka asjaolu, et kui Teid toidetakse R3 grupi toiduenergia vajaduse kohaselt, kujutada Teie enda väidete valguses Teie õiguste rikkumist. Isikud, kelle pöördumised olete oma avaldusele lisanud, ei ole volitanud Teid ennast esindama (nn „tunnistustes“ toodud lubadus kasutada neid erinevates menetlustes ei ole piisavalt selgesõnaline volitus) ja nad peaksid oma õigusi nende võimaliku rikkumise korral kaitsma omal käel. Pealegi puudutavad nimetatud isikute väited 2010-2011. aastatel toimunut.

32. Märgin lisaks, et kui Te leiate või teised kinni peetavad isikud leiavad, et vangla ei toitlusta Teid või neid seaduses ja alamalseisvates aktides sätestatud määral, siis tuleb vaidlustada toitlustamisega seonduvat ning mitte tõstatada küsimust ise soetatud toiduainete säilitamisest.

33. Lühidalt kokku võetuna leian, et Teie kujutus Teie õigustest seoses soetatud toiduainetega on ebaõige. Jään varasemas vastuses toodud seisukohtade juurde, et vanglal puudub kohustus kogu kinni peetava isiku poolt soetatud toidukraami hoiustamiseks külmikutes ruum tagada.

34. Lõpetan sellega Teie avalduse menetlemise.

Lugupidamisega

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri ülesannetes

Koopia: Viru Vangla, Justiitsministeerium

Indrek-Ivar Määrits 693 8406
e-post: indrek-ivar.maarits@oiguskantsler.ee